

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Στήν πρόταση Νόμου «περί καθιέρωσης του μονοτονικού συστήματος εις τον γραπτόν μας λόγον».

Πρός την Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

Με τὴν εἴσοδο τῆς Χώρας στὸν ἐλεύθερο πολιτικὸ βίον καὶ τὴν προσπάθεια πού γίνεται νὰ προσαρμοσθῇ ἡ Ἐκπαίδευσίς μας στὶς σύγχρονες ἀπαιτήσεις μιᾶς οἰκονομικῆς καὶ πνευματικῆς ἀνεπτυγμένης κοινωνίας, εἶναι πλέον καιρὸς νὰ διαλυθῇ μιὰ ἐθνικὴ παρεξήγηση καὶ νὰ ἀπαλλαγῇ ὁ γραπτός μας λόγος ἀπὸ τὰ πνεύματα καὶ τοὺς πολλοὺς τόνους πού ἀποτελοῦν ὄχι μόνον περιττὸ ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιο βάρος γιὰ τὴν ἐκμάθηση καὶ τὴν ἀπρόσκοπη χρῆσις τῆς γλώσσας μας. Ἐνα καὶ μόνον σημεῖον, ἡ ὀξεῖα, ἀπάνω στὴν τονιζόμενὴ συλλαβὴ ἀρκεῖ γιὰ τὴν ὀρθὴ ἀνάγνωση τῶν γραπτῶν κειμένων.

Οἱ λόγοι πού ἐπιβάλλουν αὐτὴ τὴν μεταβολὴ εἶναι οἱ ἑξῆς :

1. Ἡ ψιλὴ καὶ ἡ δασεῖα, ἡ βαρεῖα καὶ ἡ περισπωμένη δὲν ἔχουν στὴ σημερινὴ γλώσσα μᾶς καμιά φωνητικὴ ἀξία. Τὰ πνεύματα δὲν προφέρονται καὶ ὁ τονισμὸς δὲν διαφέρει καθόλου ὅποιοςδήποτε τόνος καὶ ἂν σημειώνεται ἀπάνω στὴν τονιζόμενὴ συλλαβὴ. Πρόκειται λοιπὸν γιὰ μίαν ἄχρηστη διακόσμηση τοῦ γραπτοῦ, πού διατηρεῖται ἀπὸ μακρὰ μόνον συνήθεια.

2. Τόνους δὲν χρησιμοποιοῦσαν οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες στοὺς κλασσικοὺς χρόνους. Τὰ σημεῖα αὐτὰ ἐπινοήθηκαν καὶ χρησιμοποιήθηκαν μεταγενέστερα, κατὰ τὴν Ἀλεξανδρινὴν περίοδο, ὅταν ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς διαδόθηκε σὲ πολλοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς, γιὰ νὰ διευκολυνθοῦν οἱ ξένοι, πού δὲν ἔχουν τὴν ἑλληνικὴν γλώσσα μητρικὴν, νὰ τὴν προφέρουν ὅπως περίπου ἀπαιτοῦσε ἡ ἀρχαία προσωδία.

3. Εἶναι ἀδιανόητο νὰ ἀναλίσκουν τὴ φαῖα οὐσία τοῦ ἔγκεφάλου τους οἱ μαθητὲς τῶν σχολείων μας γιὰ νὰ μάθουν (χωρὶς ποτὲ νὰ τὸ κατορθώσουν) τοὺς ἀτελείωτους κανόνες τοῦ τονισμοῦ μὲ τὶς ἀκαταμέτρητες ἐξαιρέσεις τους. Ποιὸς λ.χ. μπορεῖ νὰ θυμηθῇ ποιὰς λέξεις πού ἀρχίζουν ἀπὸ α ἢ ε, ἀπὸ ο ἢ ι κ.ο.κ. παίρνουν δασεῖα; Ὅσο γιὰ τὴν περισπωμένη, κανένας γραμματικὸς κανὼνας δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ γιατί στὶς ἀκτῖνες καὶ στὸ μῦθο ἐπιβάλλεται, ἐνῶ στὶς ἐλπίδες καὶ στὸ ξίφος ἀπαγορεύεται. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὄχι μόνον μορφωμένοι ἄνθρωποι, ἀλλὰ καὶ εἰδικοί φιλόλογοι βρίσκονται πολλὰς φορές σὲ ἀμηχανία νὰ προσδιορίσουν τὸν ὀρθὸ τονισμό, ὅταν ἡ τονιζόμενὴ συλλαβὴ περιέχει δίχρονο φωνῆεν.

4. Ἡ διευκόλυνσις δλων μας στὴν ἀπρόσκοπη καὶ γρήγορη γραφὴ θὰ εἶναι μὲ τὸ μονοτονικὸ σύστημα τεράστια. Θὰ ἐξοικονομηθῇ κόπος καὶ χρόνος σημαντικὸς, πού τόσο στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες ὅσο καὶ στὶς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις μεταφράζεται σὲ χρῆμα. Μελέτη πού ἐγίνε ἀπὸ μεγάλο οἰκονομικὸ Ὄργανισμὸ, ὑπολογίζει ὅτι μὲ τὴν κατάργηση τῶν πνευμάτων καὶ τῶν πολλῶν τόνων οἱ δαπάνες γιὰ τὴν δακτυλογράφησιν καὶ τὴν ἐκτύπωση θὰ περιορισθοῦν κατὰ 40%. Πρᾶγμα πού σημαίνει ὅτι ἄσκοπα καὶ παράλογα διασπαθίζονται κάθε χρόνο ἀπὸ τὸ ἐθνικὸ μας προῖον δεκάδες δισεκατομμυρίων.

5. Τὴν καθιέρωση μονοτονικοῦ συστήματος ἔχουν ἀπὸ καιρὸ προτείνει μὲ δημοσιεύματα καὶ ἐπίσημες ἀνακοινώσεις τοὺς κορυφαῖοι γλωσσολόγοι μας, ὅπαδοι ὄχι μόνον τῆς δημοτικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς καθαρεύουσας. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε τὸν Γεώργιο Χατζηδάκη.

6. Ἡ προτεινόμενη μεταβολὴ δὲν πρόκειται νὰ ἐνοχλήσῃ κανένα ἀναγνώστη, ὅπως ἀπέδειξαν ἐντυπα μεγάλης κυκλοφορίας (ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ) πού χρησιμοποιοῦν ἤδη τὸ μονοτονικὸ σύστημα, χωρὶς τοῦτο νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸ ἀπὸ τὸ ἀναγνωστικὸν τους κοινὸ ἢ νὰ προκαλέσει τίς ἀντιδράσεις του.

7. Ἄλλωστε μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθῇ εὐκολώτερα καὶ ταχύτατα. Ἄρκει νὰ ἀχρηστευθοῦν στὶς γραφομηχανές καὶ στὰ τυπογραφικὰ μηχανήματα τὰ φωνήεντα καὶ οἱ δίφθογγοι πού ἔχουν ἄλλο τονικὸ σημεῖο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀπλὴ ὀξεῖα.

Γιὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνουμε νὰ νομοθετηθῇ ἡ ἑξῆς διάταξις.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Ἄρθρο μόνον.

1. Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1978 καταργοῦνται εἰς τὸν γραπτόν νεοελληνικὸν λόγον τὰ πνεύματα (ψιλὴ, δασεῖα) καὶ ἐπὶ τῆς τονιζόμενης συλλαβῆς τίθεται ἓν μόνον τονικὸν σημεῖον : ἡ ὀξεῖα.

2. Διὰ Πρ. Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων θέλουσιν ἐπιβληθῆναι λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος Νόμου εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τοῦ δημοσίου βίου.

Ἀθῆναι, 23 Μαΐου 1977

Οἱ προτείνοντες βουλευταί,

Μαῦρος Γεώργιος, Ἀγγελούσης Ἀγγελος, Ἀλαβάνος Κ/νος, Ἀλαβάνος Νικόλαος, Ἀμπατζῆς Παναγιώτης, Ἀναγνωστόπουλος Θεόδωρος, Ἀντωνίου Ἀριστοτέλης, Ἀνδρεάδης Ὁμαῆς, Ἀργυρόπουλος Νικόλαος, Βενιζέλος Νικήτας, Γαζῆς Νικόλαος, Γιατράκος Κων/νος, Διαμαντίδης Δημήτριος, Κανελλόπουλος Ἀθανάσιος, Καραγιάννης Σάββας, Καρδάρης Δημήτριος, Κοκκέβης Ἀνδρέας, Κωνιωτάκης Κων/νος Λαυτανάκης Μιχαήλ, Λασκαρίδης Λάσκαρης, Μαγκάκης Β. Γεώργιος, Μαναβῆς Θεοχάρης, Μάντζαρης Δημήτρος, Μαῦρος Φίλιππος, Μπαλτατζῆς Ἀλέξανδρος, Μπαντουβᾶς Κων/νος, Μυλωνᾶς Γεώργιος, Ντεντιδάκης Ἀντώνιος, Ξυλοῦρης Μενέλαος, Παπαγιαβῆς Γεώργιος, Παπαδόπουλος Ἰωάννης Παπαηλιάς Νικόλαος, Παπαθεμελῆς Στυλ. Ἀγγελος, Παπαϊωάννου Νικόλαος, Παπανοῦτσος Εὐάγγελος, Παπαπολίτης Νικόλαος, Παπαπολίτης Σωτήριος, Παπαστεργίου Γρηγόριος, Παπαστρατῆς Στρατῆς, Πεντάρης Βασίλειος, Πεσμαζόγλου Ἰωάννης, Πετραλιάς Ἀντώνιος, Πλευρῆς Τηλέμαχος, Πολυχρονίδης Πολυχρόνης, Ρίζος Δημήτριος, Σεργάκης Ἰωάννης, Σεχιώτης Ἀναστάσιος, Στεφανίδης Μιχαήλ, Τσουδεροῦ Βιργινία, Φιλιππίδης Ἀργύρης, Χούτας Στυλιανός, Βασιλάτος Γεράσιμος, Ἀλεβιζᾶτος Κων/νος, Χιονίδης Γεώργιος.